

ВІЙСЬКОВИЙ ТУРИЗМ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Бажання будь-якої людини дізнатися щось нове, відвідати інші країни, познайомитись з іншими людьми, їх культурою та традиціями є одними з основних мотивів до подорожі. Люди з давніх часів прагнули вивчати свою історію й минуле, а сьогодні це є особливо важливим. Одним з відомих та популярних видів туризму є військовий. Мільйони людей зачаровані певними історичними місцями та похмурих минулим, що пов'язане з військовими подіями охоче відвідують місця, де були військові дії. Хоча не так просто привести цифри для вимірювання зростання індустрії військового туризму, ми все ж таки можемо сказати, що ширша індустрія «пригодницького туризму», яка включає поїздки в зони конфліктів і політично нестабільні райони, за останні роки пережила бум. Так, з 2018 р. галузь військового туризму росла в середньому на 65% щорічно за останні 4 роки і в даний час оцінюється в 263 млрд дол. За своєю суттю військовий туризм (мілітарі-туризм, зброярський туризм) можна охарактеризувати як туризм на місцях боїв і історичних битв для всіх зацікавлених, а також для ветеранів і родичів загиблих воїнів, відвідування існуючих та історичних військових об'єктів і полігонів, бойових морських кораблів, підводних човнів, катання на військовій техніці, стрільба зі зброї на полігонах і в тирах, участь у військових навчаннях та маневрах, перебування на полігонах в якості глядачів – military tour, до таких також можна віднести і тури щодо відвідування воєнних концтаборів та в'язниць [1].

Зв'язок між війною та туризмом часто розуміють з точки зору туризму вже після завершення бойових дій шляхом відвідування колишніх полів битв чи місць пам'яті. Однак під сферу військового туризму досить часто включають подорожі під час війни. Дійсно, у двох світових війнах продовжував розвиватись туризм. Туристичні мандрівки здійснювали солдати у відпустці, подорожуючи курортами та готелями, які залишалися відкритими, незважаючи на обставини. Більше того, у своїх листах до близьких або по поверненні додому ці мільйони солдатів з усього світу згадували краєвиди та зустрічі, розпалюючи уяву своїми розповідями про місця, які вони бачили тим самим формуючи інтерес інших відвідати певні місця. Туризм і війна не виключають один одного. Справді, туризм завжди існував у різних формах під час війни, у тих районах, що безпосередньо за лініями фронту, або там, де відпочивали або відновлювали сили солдати [2]. Військові об'єкти залучають частину туристів, яких збуджують пригоди та адреналін, гострі відчуття. Сьогодні туроператори навіть виділяють нову групу подорожуючих – військові туристи. Військові туристи «в реальному часі» складають нішеву групу, для якої наявність або близькість конфлікту є спокусою, а не стримуючим фактором. Ці туристи мають різні мотиви, такі як бажання отримати інформацію про конфліктну ситуацію з перших рук, а не поклатися на наративи ЗМІ, випробувати гострі відчуття від небезпеки, зрозуміти історії тих, хто постраждав від насильства або, що найбільш проблематично, розглядати конфлікт як видовище для їх розваги.

Отже, військовий туризм є різновидом туризму, метою якого є відвідування місцевості, пов'язаної з військовими та воєнними діями. Людство завжди приваблювали війни, як агенти-творці історії, міцно пов'язані з колективною психікою і є глибоко укорінені фундаментальні символи в різних культурах, які виступають як імперативні інструменти для побудови соціальної ідентичності.

Список використаних джерел

1. Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: підручник. К., 2013. 334 с.
2. Walton J., (1996), "Leisure towns in wartime: the impact of the First World War in Blackpool and San Sebastian", *Journal of contemporary history*, 31, 4.